

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з
навчально-методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
«31» серпня 2026 р.

ПСИХОЛОГІЯ РЕЛІГІЇ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Освітньо-професійна програма:	«Психологія»
Освітній рівень:	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	Українська
Семестр викладання	7

м. Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИК:

доктор психол. наук, професор,
професор кафедри психології

Віктор МОСКАЛЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології

протокол № 1 від 28.08.2026
завідувач кафедри психології

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олена ХАЛІК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 31.08.2026 р.

e-mail	viktor.moskalets@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, 316 аудиторія
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

З аксіологічних і мотиваційно-динамічних науково-методологічних позицій висвітлюються: предмет, методи, історія розвитку психології релігії як наукової і навчальної дисципліни; психологія релігійної віри, нетрадиційних культів (сект), авторитарних і гуманістичних релігій та конфесій, християнської моралі та моралі інших релігій, магії, анімізму, культового елементу релігії, зокрема, молитви, сповіді, медитації; гуманістична спрямованість релігійності як риси українського національного характеру; роль Православної церкви України і Української греко-католицької церкви у збереженні й зміцненні української національної самосвідомості.

Мета навчальної дисципліни: формування компетентностей, пов'язаних з психологією релігії, на основі науково-понятійної бази систематизованих професійних знань про мотиваційну динаміку та психорегулятивний вплив релігійності.

Завдання навчальної дисципліни: Сформувати в майбутніх психологів: 1. Аксіологічно-психологічне розуміння саногенного впливу на психіку гуманістичної релігії та моралі. 2. Основи знань і вмінь мотиваційно-динамічного та психорегулятивного осмислення й трактування релігійних феноменів. 3. Знання основних методів психології релігії. 4. Здатність компетентно оперувати знаннями з психології релігії в процесі навчання, досліджень і надання психологічної допомоги. 5. Спроможність інтерпретувати науково-дослідні проблеми та практичні психологічні питання з аксіологічних та мотиваційно-динамічних позицій гуманістичної психології релігії.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**: ключові концепти й положення психології релігії, представлені в її описі та у програмних результатах навчання.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**: ефективно використовувати набуті знання у навчальній і професійній діяльності – здійснювати все те, що представлене у програмних результатах навчання.

Компетентності та результати навчання (для обов'язкових дисциплін¹), яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

(шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП/ОНП)

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	Програмні результати навчання: ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Загальні компетентності: ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність їх неухильно дотримуватись.	
Спеціальні компетентності: СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	

Курс	4		
Семестр	7		
Кількість кредитів ЄКТС	—		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	42 год	-
	семінари, практичні		
Самостійна робота			
Форма підсумкового контролю	залік/екзамен (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни²:

Пререквізити	Постреквізити

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Психологія релігії як наукова і навчальна дисципліна (4 год.)

1. Предмет психології релігії. *Дедуктивне ядро (мінімум) релігії. Аксиологічний критерій істинності віри в Бога.*
2. Методи психології релігії: *інтерв'ю, біографічний метод, спостереження, природний експеримент, проєктивно-діагностичні методи.*
3. *З історії становлення та розвитку психології релігії.*

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Методи вивчення релігійності українських комбатантів. *Див.: порядкові №№ 13, 23, 25, 28, 32, 33, 39, 51 зі списку літератури.*

Тема 2. Психологія релігійної віри (14 год.)

1. Основний психологічний зміст нерелігійної та релігійної віри.
2. Мотивація віри в Бога. *Мотиваційна матриця релігійної віри. «Екзистенційний абсурд». «Екзистенційний відчай». «Духовна нудота». «Хвороба розвиненого інтелекту». «Втеча від Абсурду». Екзистенційна мотивація віри в Бога.*

3. Індивідуальний релігійний досвід. *Релігійна криза. Навернення. Містичний екстаз. Контемпляція.*

4. Вплив сім'ї на формування релігійності неповнолітніх. Вікові особливості релігійності.

5. Типи релігійної віри і типи релігійності особистості: *внутрішня, зовнішня, «орієнтація на пошук», персональна та аперсональна.*

6. Основні психологічні властивості нетрадиційних культів (авторитарних сект).

7. Гуманістичні й авторитарні релігії та конфесії.

8. Саногенний психорегулятивний потенціал гуманістичних релігій і конфесій. *«Пік-досвід».*

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Психотерапевтичний потенціал екзистенціалізму. *Див.: порядкові №№ 8, 14, 15, 22, 25, 28, 29, 30, 32, 38, 42, 43, 47, 52 зі списку літератури.*

2. Чинники та механізми культової залежності. *Див.: порядкові № 20 зі списку літератури.*

Тема 3. Психологія релігійної моралі (8 год.)

1. Основний психологічний зміст моралі, моральності та духовності особистості. *Совість. Сором. «Категоричний імператив». Альтруїзм.*

2. Психологія християнської моралі. *Заповіді любові. Види любові: агапе, сторге, філія, ерос.*

3. Психологія «розумного егоїзму» з позицій християнської моралі.

4. Основний психологічний зміст моралі іудаїзму, ісламу, буддизму.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Мистецтво любові. *Див.: порядковий № 48 зі списку літератури.*

2. Релігійно-моральні почуття. *Див.: порядковий № 35 зі списку літератури.*

Тема 4. Психологія магії та анімізму (4 год.)

1. Психологічні основи первісної магії. *Основна відмінність між чаклунством та молитвою, магією та релігією. Ілюзії, на яких базується магія.*

2. Основний психологічний зміст анімізму. *Основні функції душі (аніми) в анімізмі.*

3. Психологія утворення анімістично-магічних комплексів та їх трансформації в релігійні уявлення і культ. *Віра в духа-фатума як фактор становлення релігійних уявлень.*

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Магічні та анімістичні погляди в українських народних переказах, легендах і віруваннях. *Див.: порядковий № 6 зі списку літератури.*

Тема 5. Психологічні аспекти культового елементу релігії (6 год.)

1. Основний психологічний зміст релігійного культу.
2. Психологія співвідношення морально-етичного вчення та культу у християнстві.
3. Соціально-психологічні механізми релігійно-культових відправ: *навіювання, наслідування, емоційне зараження.*
4. Психорегулятивний потенціал релігійно-культової символіки та релігійно-культового мистецтва. *Ідол. Фетиш. Амулет. Талісман. Релігійно-культова символіка. Ікона. Храм. Богослужіння.*
5. Емоційна динаміка психіки віруючих у процесі культових дійств. *Релігійно-культовий катарсис.*
6. Психологічні аспекти сповіді й молитви.
7. Психологічні особливості релігійної медитації.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Мотивація та вплив молитви на психіку віруючих. *Див.: порядкові №№ 44, 45 зі списку літератури.*

Тема 6. Релігійність як риса українського національного характеру (6 год.)

1. Чинники релігійності як риси українського національного характеру.
2. Гуманістичний тренд релігійності українства.
3. Роль Православної церкви України та Української греко-католицької церков у збереженні та зміцненні української національної самосвідомості.
4. Психологічні тенденції релігійності в сучасній Україні.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Істотні відмінності у релігійності українців та московитів. *Див.: порядкові №№ 6, 18, 19, 21, 27, 39, 49, 50 зі списку літератури.*

Зміст практичних занять

Тема 1. Психологія релігії як наукова і навчальна дисципліна (4 год.)

Заняття 1. Предмет і методи психології релігії (2 год.)

1. Дедуктивне ядро (мінімум) релігії. Релігійність.
2. Аксиологічний критерій істинності релігійних вчень.
3. Методи психології релігії: *інтерв'ю, біографічний метод, спостереження,*
4. Методи психології релігії: *природний експеримент, проєктивно-діагностичні методи.*

5. Методи вивчення релігійності українських комбатантів.

Заняття 2. З історії становлення і розвитку психології релігії (2 год.)

1. Внесок у становлення психології релігії Ф. Шлейермахера, філософів-екзистенціалістів, англійських і французьких соціологів XIX-XX ст., В. Джемса.
2. Внесок вчених-психіатрів у становлення психології релігії.
3. Соціально-психологічний доробок в історії розвитку психології релігії.
4. Внесок К. Г. Юнга, Е. Фромма, А. Х. Маслоу, В. Е. Франкла у становлення гуманістичної психології релігії.
5. Українські дослідники психології релігії.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Методи вивчення релігійності українських комбатантів. *Див.: порядкові №№ 13, 23, 25, 28, 32, 33, 39, 51 зі списку літератури.*
2. Доробок українських дослідників психології релігії. *Див.: порядкові №№ 5, 8, 9, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 32, 35, 36, 39, 41, 45, 49, 50, 51.*

Тема 2. Психологія релігійної віри (14 год.)

Заняття 1. Психологічна феноменологія віри (2 год.)

1. Основний психологічний зміст нерелігійної віри. Феномен зцілення вірою.
2. Основний психологічний зміст релігійної віри. Богоявлення. Боговтілення. Одкровення. Чудо.
3. Спроби раціональних доказів існування Бога. Атеїзм – це віра.
4. Співвідношення науково-раціонального пізнання та релігійної віри.
5. Мотиваційно-динамічний та аксіологічний підхід до релігійної віри. *«Вірю, тому що абсурдно» (Тертуліан).*

Заняття 2. Мотивація віри в Бога (4 год.)

1. Несвідомо-архетипні та інстинктивні джерела релігійної віри.
2. Мотиваційна матриця релігійної віри.
3. Основна проблема людини у екзистенціалізмі. «Екзистенційний абсурд». «Екзистенційний відчай». «Духовна нудота».
4. «Розумовий суїцид». «Хвороба розвиненого інтелекту». (За В. Джемсом).
5. Віра в Бога – єдиний порятунок від «духовної нудоти», «хвороби розвиненого інтелекту». (В. Джемс, С. К'єркегор, Л. Шестов, К. Ясперс та ін.)
6. «Втеча від Абсурду». Позиція «Всупереч Абсурду». «Міф про Сізіфа». (За А. Камю).

7. «Філософське самогубство».

8. «Смерть Бога». «Смерть Людини».

9. Висновки, скеровані на порятунок людства в умовах деструктивних реалій і трагічних перспектив його існування. Чудеса, досвід смерті.

10. Різновиди страху, який стимулює віру в Бога, та основні типи реакцій на екзистенційну тривогу, за Ю. Макселоном.

Заняття 3. Індивідуальний релігійний досвід (2 год.)

1. Містичний екстаз.

2. Навернення. Релігійна криза. Катарсис. Форизм.

3. Звичайний релігійний досвід. Поступове навернення. «Межовий інтерес». «Прагнення містичної співучасті у надприродних основах буття». «Мужність бути».

4. «Особиста зустріч з Богом». Контемпляція.

5. «Мужність довіри Богу». «Мужність бути всупереч». «Мужність прийняти прийняття Богом». «Неприйнятний – прийнятий» .

6. Основні складові щирої віри в Бога (за П. Тілліхом).

Заняття 4. Типи релігійності (3 год.)

1. Вплив сім'ї на формування релігійності неповнолітніх.

2. Особливості релігійності у підлітковому та юнацькому (старшому шкільному) віці.

3. Особливості релігійності у віці ранньої зрілості (зрілої молодості), зрілості (середньому) та пізньої зрілості.

4. Святе сущого. Сакраментальний тип релігійної віри. Святе належного. Моральний тип віри. Онтологічний тип віри.

5. Зовнішня релігійність (*extrinsic*). Ананкастичний синдром.

6. Внутрішня релігійність (*intrinsic*). Орієнтація на пошук.

Пр 7. Персональна та аперсональна релігійність.

Заняття 5. Авторитарні й гуманістичні релігії та конфесії (3 год)

1. Основні психологічні властивості нетрадиційних культів (авторитарних сект).

2. Комплекси (неповноцінності, садистсько-мазохістський) та психопатії «пророків нових істин».

3. Садистська та мазохістська форми авторитаризму у сектах.

4. Авторитарні релігії та конфесії. «Втеча в Натовп». Раціоналізація.

5. Гуманістичні релігії та конфесії.

6. Саногенний психорегулятивний потенціал гуманістичних релігій і конфесій. «Пік-досвід».

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Психотерапевтичний потенціал екзистенціалізму. Див.: *порядкові №№ 8, 14, 15, 22, 25, 28, 29, 30, 32, 38, 42, 43, 47, 52 зі списку літератури.*
2. Чинники і механізми культової залежності. Див.: *порядковий № 20 зі списку літератури.*

Тема 3. Психологія релігійної моралі (8 год.)

Заняття 1. Моральність і духовність особистості (4 год.)

1. Основний психологічний зміст моралі як форми суспільної свідомості і форми нормативної регуляції
2. Моральність особистості. Моральна саморегуляція. Совість. Сором.
3. Духовність особистості. Екзистенційна відповідальність.
4. Категоричний імператив. Альтруїзм.

Заняття 2. Основний психологічний зміст релігійної моралі (4 год.)

1. Психологія християнської моралі.
2. «Розумний егоїзм» з позицій християнської моралі. Золоте правило.
3. Основний психологічний зміст моралі іудаїзму.
4. Основний психологічний зміст моралі ісламу.
5. Психологія буддистської моралі.

Перелік основних питань на самостійне вивчення

1. Мистецтво любові. Див.: *порядковий № 48 зі списку літератури.*
2. Релігійно-моральні почуття. Див.: *порядковий № 35 зі списку літератури.*

Тема 4. Психологія магії та анімізму (4 год.)

Заняття 1. Психологічні основи первісної магії та анімістичних вірувань (2 год.)

1. Основний психологічний зміст чаклунства. Імітативна і контагіозна магія.
2. Психорегулятивна функція первісної магії.
3. Головна відмінність між чаклунством та молитвою, магією та релігією.
4. Основний психологічний зміст анімізму. Функції душі в анімізмі.
5. Головна відмінність між вірою в душі і вірою в Бога.

Заняття 2. Психологія утворення анімістично-магічних комплексів та їх трансформації в релігійні уявлення і культ

1. Біла й чорна магія в сучасному світі. Мольфари, характерники, чаклуни, відьми, екстрасенси.

2. Логіка утворення анімістично-магічних комплексів. Шаманізм. «Шаманська хвороба». Камлання.
3. Логіка появи паростків релігійних уявлень. Дух-фатум. Транс.
4. Рудименти магії та анімізму в різних релігіях.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Магічні та анімістичні погляди в українських народних переказах, легендах і віруваннях. *Див.: порядковий № 6 зі списку літератури.*

Тема 5. Психологічні основи культового елементу релігії (6 год.)

Заняття 1. Основний психологічний зміст релігійного культу (3 год.)

1. Основний психологічний зміст релігійного культу. Ідол. Фетиш. Амулет. Талісман.
2. Психологія співвідношення морально-етичного вчення та культу у християнстві.
3. Соціально-психологічні механізми культових дійств: переконування, навіювання, наслідування, емоційне зараження, ідентифікація, емпатія, рефлексія.
4. Культова символіка. Культове мистецтво: Ікона. Музика. Храм. Релігійний зміст світських творів мистецтва.

Заняття 2. Психорегулятивна функція релігійного культу (3 год.)

1. Емоційна динаміка психіки віруючих у процесі культових дійств. Релігійно-культовий катарсис.
2. Психологія сповіді.
3. Психологія молитви. Види молитви: прохальні, заступництва, подяки, любові, ритуальні.
4. Психологічні релігійної медитації. Саторі.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Мотивація та вплив молитви на психіку віруючих. *Див.: порядкові №№ 44, 45 зі списку літератури.*

Тема 6. Релігійність як риса українського національного характеру (6 год.)

Заняття 1. Чинники релігійності українців (2 год.)

1. Національний характер. Релігійність як риса національного характеру.
2. Чинники релігійності українців: геополітичне становище України; селянська психологія; культуроморфний – зорієнтованість мистецтва на християнські духовно-моральні цінності.

3. Чинники релігійності українців: інтровертизм, емотивність, кордоцентризм, індивідуалізм.

Заняття 2. Гуманістична спрямованість релігійності як риси українського національного характеру (3 год.)

1. Істотні відмінності національних характерів українців і московитів.
2. Основний психологічний зміст релігійності московитів.
3. Вільнолюбність, демократичність і гуманізм української душі.
4. Гуманістичний тренд релігійності українства. «Народне християнство». Українські протестанти. Рух духоборів.
5. Українська національна ідея.
6. Психологічні тенденції релігійності в сучасній Україні.

Заняття 3. Роль Православної церкви України та Української греко-католицької церкви у збереженні й зміцненні української національної самосвідомості. (1 год.)

1. Національна самосвідомість. Почуття етнічної ідентичності. Зародження української національної самосвідомості.
2. Роль Православної церкви України у становленні й розвитку української національної самосвідомості.
3. Роль Української греко-католицької церкви у збереженні й зміцненні української національної самосвідомості.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Істотні відмінності у релігійності українців та московитів. *Див.: порядкові №№ 6, 18, 19, 21, 27, 39, 49, 50 зі списку літератури.*

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:		
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях		
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів		
Підготовка звітів з практичних робіт		

Підготовка до поточного контролю		
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення		

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:³

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

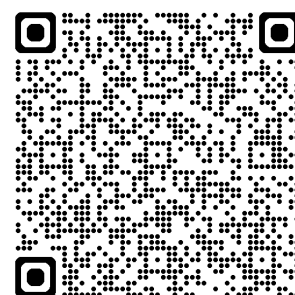
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої)

³ зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).⁴ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).⁵

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

⁴ визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

⁵ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

Програмний результат навчання ⁶	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

(програмне забезпечення, лабораторне та комп'ютерне обладнання тощо)

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи⁷

(в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	Зміст ⁸	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи				
	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали - «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права

⁶ для вибіркокових навчальних дисциплін вказується результат навчання

⁷ зміст редагується залежно від наповнення дисципліни

⁸ у випадку наявності видів роботи, які оцінюються окремо (проект, завдання тощо) прописується в окремому рядку; за відсутності - одним рядком визначається вся сукупність аудиторної роботи (опитування, поточні контрольні тощо) та визначається стандартне значення балів (35/60)

перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁹

Критерії оцінювання¹⁰ (поточного та підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

⁹ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

¹⁰ критерії вказуються згідно з особливостями дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. **Москалець В. П.** Основи екзистенційного аналізу (логотерапії) В. Е. Франкла: курс лекцій. Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Університету Короля Данила, 2026. 246 с.
2. **Москалець В., Карп'юк Ю.** Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла): навчальний посібник. Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 231 с.
3. **Москалець В. П.** Екзистенційні проблеми персони у вченні Віктора Еміля Франкла. – Психологія особистості: підручник. Видання 4-е, перероблене, доповнене. Серія «Сучасні українські підручники». Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. С. 310-338. ©
4. **Москалець В. П.** Смысл життя, свобода і відповідальність персони у логотерапії Віктора Еміля Франкла. – Психологія особистості: підручник. Видання 3-є, перероблене, доповнене. Київ: Ліра-К, 2020. С. 317-333. ©
5. **Франкл В.** Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / переклад з англійської О. Замойська. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. 160 с.

Додаткова література

6. **Глива Є.** Вступ до психотерапії: навчальний посібник. Острого-Київ: «Кондор», 2004. 530 с.
7. **Глива Є.** Екзистенціалізм та його психотерапевтичний потенціал // Психологія і суспільство. Український методологічний соціогуманітарний часопис, 2024. № 2. С. 36-63. Категорія «Б». *Index Copernicus (ICI World of Journals) Google Scholar*. Розміщений на платформі «Наукова періодика України» Нац. бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ISSN: 2523-4099 (Online), 1810-2131 (Print), DOI <https://doi.org/10.35774/pis2024.02.036>
8. **Камю А.** Міф про Сізіфа. Бунтівна людина. Харків: «Фоліо», 2023. 420 с.
9. **Москалець В. П.** Екзистенційний аналіз зневіри, апатії, абулії українського комбатанта // «Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис», 2026. № 1 (93). С. 187-201. Категорія «Б». <https://doi.org/10.35774/>. *Index Copernicus (ICI World of Journals) Google Scholar*. Розміщений на платформі «Наукова періодика України» Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ISSN: 2523-4099 (Online), 1810-2131 (Print), DOI <https://doi.org/10.35774/pis2026/01/187>. Вебсторінки журналу: pis.wunu.edu.ua Стаття: DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2026/01/187>.

10. **Москалець В. П.** Екзистенційно-аналітичний підхід до психотравм злочинної війни московії в Україні // Матеріали I Міжнародної конференції МІ-ВОНИ: перспектива колективної безпеки України (в рамках роботи Ресурсного Центру «Справа Кольберга в Україні для ВПО та учасників війни. WE-THEY: perspective of collective security of Ukraine. 30-31 березня 2023 року. Львів, 2023.
11. **Москалець В. П.** Логотерапевтичний підхід до психотравм злочинної війни росії в Україні // Український психологічний журнал: збірник наукових праць. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. №1 (17), 2022. С. 64-83. Категорія «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC). GOOGLE SCHOLAR та ін.
12. **Москалець В. П.** «Над-смысл» у логотерапії безнадійності // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 17. Острог: «Острозька академія», 2024. С.113-125. Категорія «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing та ін. DOI: 10.25264/2415-7384 <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>
13. **Москалець В. П.** «Над-смысл» у логотерапії горя втрати і мук совісті // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 16. Острог: «Острозька академія», 2023. С. 73-83. Категорія «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing. DOI:10/25264/2415-7384-2023-16-73
83. <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>.
14. **Москалець В. П., Рошкевич О. І.** Логотерапевтичний принцип підходу до психологічних проблем ветеранів війни з росією // Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія. Том II. / За ред. В. П. Садкового, О. В. Тімченка; НУЦЗУ. Харків: ФОП Панов А. М., 2022. 436 с. С. 90-108. ©
15. **Москалець В. П.** Смысл життя, свобода та відповідальність особистості у вченні Віктора Еміля Франкла // Психологія особистості: науковий теоретико-методологічний і прикладний психологічний журнал. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 2011. №1. С. 86-99.
42. **Сартр Ж.-П.** Буття і ніщо. Київ: Основи, 2001. 854 с.
43. **СковороДАР.** Життя, творчість, спадок: збірка творів / укладач – Н. Федорак. Харків: ВД «ШКОЛА», 2022. 416 с. С. 381-408.
48. **Фромм Е.** Мистецтво любові / переклад з англійської В. Кучменко. Харків «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 192 с.
52. **Ясперс К.** Психологія світоглядів / переклад з німецької Ю. Федорченка. Київ: Юніверс, 2002. 464 с.

12. **Охорона** психічного здоров'я в умовах війни: у 2 т. / пер. з англ. Т. Семігіна, І. Павленко, Є. Овсяннікова, О. Тесленко. Київ: Наш формат, 2017. Т. 1. 568 с. Т. 2. 558 с.
14. **Сартр Ж.-П.** Буття і ніщо. Київ: Основи, 2001. 854 с.
15. **Сковорода Григорій** Повне зібрання творів. У 2-х т. Київ: «Наукова думка», 1973. Т. 1. С. 77; 80-81; 87; 144-145; 148; 250. Т. 2. С. 137, 213
16. **СковороДАР.** Життя, творчість, спадок: збірка творів / укл. Н. Федорак. Харків: ВД «ШКОЛА», 2022. 416 с. С. 381-408.
17. **Франкл В.** Психотерапія та екзистенціалізм. [Електронний ресурс]. – режим доступу: [http: // www/koob.ru](http://www.koob.ru).
18. **Фромм Е.** Мистецтво любові / пер. з англ. В. Кучменко. Київ: Книжковий «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 192 с.

1. **Москалець В. П.** Психологія релігії: підручник, 4-те видання, перероблене, доповнене. Київ: Видавництво Ліра-К, 2025. 244 с.